

Resolusjon
Automatisk begrunnelse ved eksamen
Bedre læring, mer effektiv behandling
Av: Tord Apalvik

En karakter er en indikasjon, men ikke særlig mye mer enn det. Studenten lurer av forskjellige grunner ofte hvorfor karakteren er blitt satt slik den er gjort. Enten man ønsker å vite hva man gjorde bra eller mindre bra, eller om man ønsker et bedre grunnlag på om man bør påklage karakterfastsettelse er første steg å be om en begrunnelse.

Universiteter og høyskoler skal etter universitets- og høyskoleloven (uhl.)¹ § 3-9 første ledd sørge for at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Studentorganisasjonen i Bodø mener at Nord universitet har muligheter til å styrke sitt organisatoriske læringsmiljø ved å innføre automatisk begrunnelse på eksamen.

Forvaltningslovens hovedregel er at enkeltvedtak skal grunngis og begrunnelsen skal gis samtidig med at vedtaket treffes, jf. forvaltningslovens § 24. Dette gjelder bare så langt ikke annet fremgår av særlov. Gjeldende regler i universitets- og høyskoleloven avviker fra forvaltningslovens hovedregel ved at begrunnelsesplikt først inntreffer når kandidaten ber om det.

Det er i dag altså opp til den enkelte utdanningsinstitusjonen å vurdere om det skal gis *automatisk begrunnelse* eller ikke.

Studentorganisasjonen i Bodø deler resonnementene i *Meld. St. 16 (2016–2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning* om at sensuren må organiseres på en måte som bidrar til å sikre utdanningskvaliteten og som inngir tillit både hos studenten. Et steg i riktig retning er å innføre automatisk begrunnelse og samt påse at ved hver eksamen hvor det er utformet en sensorveiledning at denne gjøres tilgjengelig for studenten.

Automatisk begrunnelse

Automatisk begrunnelse betyr at kandidaten mottar karakterbegrunnelse for karakterfastsettingen samtidig som karakteren meddeles.

Slik det er i dag så kan universitetet motta spørsmål om begrunnelse inntill tre uker etter at karakteren er publisert (universitets- og høyskoleloven §5-3), og sensor har deretter to uker på seg på å levere begrunnelsen, og denne må deretter gis til kandidaten innen rimelig tid. Ved å gi studenten automatisk begrunnelse reduserer man saksgangen med opptil flere uker.

De siste årene har det vært flere positive erfaringer med denne ordningen på flere universiteter i Norge, både fra sensorer, administrasjon og studenter. Hovedlinjene er at det er mindre ressurskrevende, mer effektivt og mer lærerikt for studentene.²

Sensorveiledning

Der hvor det er utarbeidet sensorveiledning, skal den være tilgjengelig for studentene etter at karakter er fastsatt, jf. uhl. § 5-3 tredje ledd.

I kvalitetsmeldingen for høyere utdanning stiller regjeringen krav om at det skal foreligge sensorveiledning til alle eksamener. Der det foreligger en detaljert veiledning eller fasit vil studenten ha mulighet til å sammenligne sin besvarelse med denne.

Studenter i Bodø opplever ved flere tilfeller at sensorveiledningens tilgjengelighet ofte er for dårlig. Studentorganisasjonen i Bodø mener at sensorveiledning skal publiseres samtidig og samsteds med eksamenskarakteren.

Studentorganisasjonen i Bodø mener at:

- Nord universitet skal innføre automatisk begrunnelse på eksamener hvor det er praktisk mulig.
- Nord universitet skal påse at sensorveiledningen er enkelt tilgjengelig for studentene i etterkant av eksamen.

Instilling til vedtak:

Resolusjon vedtas, SOB samarbeider med læringsmiljøutvalget om videre arbeid.

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

² <https://khrono.no/studentparlamentet-uo-universitetet-i-oslo-automatisk-begrunnelse/uo-i-gang-med-automatisk-begrunnelse-av-karakterer/147230>

